

Beursplein 5, 1996

Deze maand verdwijnt het aandeel Van der Moolen van de Amsterdamse effectenbeurs. Het eens zo grote hoekmansbedrijf eindigt na 117 jaar in wanhoop. Tragikomedie over een uit de hand gelopen onemanshow, vol verkeerde beslissingen, hoogoplopende ruzies en exorbitante declaraties.

KLAP VAN DER MOOLEN

De plek op de Amsterdamse effectenbeurs waar Van der Moolen miljoenen binnenharkte

Het vak is ingewikkeld geworden, ik ben moe.' Het zijn de emotionele slotwoorden van de Gordon Gekko van het Damrak: **Hans Kroon**. We schrijven 1997, de champagne stroomt rijkelijk op zijn afscheidsfeest, waar Lee Towers de honderden aanwezigen uit het Amsterdamse beurswereldje opzweept. Kroon, dan 54 jaar oud, krijgt een levensgroot portret van zichzelf, dat in het decennium daarna afwisselend aan de muur van het kantoor van Van der Moolen hangt en in de kelder staat. 'Afhankelijk van welke ceo er zat', weet een handelaar. 'Tijdens Böttcher was Kroon ver weg, tijdens Den Drijver hing hij ineens weer pontificaal aan de muur.' Bijna een kwart eeuw was ras-Amsterdammer Kroon de eerste beursbengel van zijn sterk groeiende hoekmansbedrijf. Als een strenge huisvader bestierde hij Van der Moolen. Zijn medewerkers leerden hem kennen als boeman en lefgozer, de klanten als een innemende consul met uitstekende handelscontacten. Of, zoals hij het zelf in die tijd tegenover Quote uitdrukt: 'Schrijf het maar liever niet op, maar er is weleens over mij gezegd: als Hans Kroon binnenkomt, dan komt er ook echt iemand binnen.'

Kroon is de verpersoonlijking van het beurswereldje. Opgegroeid in de Kinkerbuurt wordt hij op zeventienjarige leeftijd van de mulo geschopt, waarna hij solliciteert bij Van der Moolen & Co, dat in 1892 door aandelenhandelaar **Frits van der Moolen** is opgericht (zie tijdlijn). 'Mijn eerste baan was kranten verscheuren en opbergen', zou hij op zijn lievelijke afscheidsfeest benadrukken. Maar zijn gevoel voor de vloer blijft niet onopgemerkt en amper tien jaar later is Kroon de beste handelaar van het huis. In 1972 wordt hij firmant, samen met **Arie van Os**, een van die andere toekomstige beursiconen. Het duo maakt het bedrijf groot. Van der Moolen & Co wordt in 1986 zelf genoteerd aan de beurs,

‘Er zit wel een meerhoofdige directie, maar het is in feite een management van één’

en samen cashen ze honderd miljoen gulden voor hun aandelen. Kroon houdt ruim achttien procent van zijn stukken nog twintig jaar aan. Het brengt hem tot hoog in de Quote 500. Als Van Os een jaar later Van der Moolen verlaat, heeft Kroon alle ruimte om het bedrijf naar zijn hand te zetten. Hij koopt in hoog tempo concurrerende hoekmannen, breidt uit naar Amerika, krijgt maar liefst tien procent van het handelsvolume op Wall Street in handen en wordt een van de koningen van Beursplein 5. 'Het is een *one man band*', zegt een handelaar tien jaar later in Quote. 'Er zit wel een meerhoofdige directie, maar het is feitelijk een management van één.' Kroon laat het breed hangen, geeft grootse champagnefeesten en copieuze diners en rijdt in grote auto's. Beurscoryfeeën **Han Vermeulen**,

Arie van Os en **Adri Strating** zijn zijn beste vrienden. Maar dat feest is spoedig voorbij, en niet alleen voor Kroon.

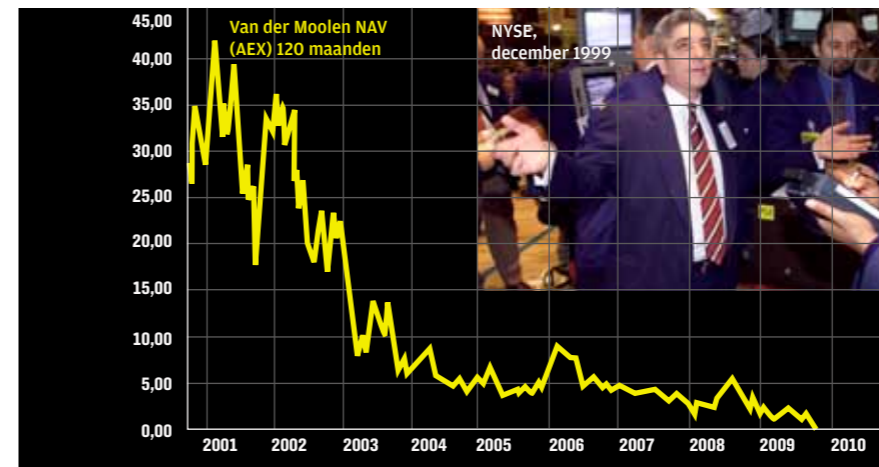
ELEKTRONISCHE REVOLUTIE

2003, de beurswereld is sinds het afscheid van Kroon ingrijpend veranderd. Er komt een einde aan het hoekmansysteem, waarin bedrijven als Van der Moolen vraag en aanbod in de aandelen van een beursfonds bij elkaar brengen en daar zelf aan verdienen. Oorzaak: de elektronische revolutie. Was Van der Moolen op de beurs eerder nog 1,2 miljard euro waard, nu begint het aandeel aan een duikvlucht. Blijkbaar kan het niet meekomen met de moderne tijd, terwijl oude concurrenten als IMC, Optiver en All Options de overschakeling naar de schermenhandel wel goed

weten te maken. En dus moet er iets gebeuren. Bestuursvoorzitter **Fred Böttcher** huurt consultants van McKinsey in en zij raden een radicale koerswijziging aan: Van der Moolen moet consumenten gaan bedienen. Binnenskamers oppert Böttcher een bod op consumentenbroker Alex, in 2003 door zakenbank Labouchere in de etalage gezet. Geen vreemde gedachte, want een jaar later weet AOT, ook al zo'n fossiel, zichzelf te redden via een *reversed takeover* van Binckbank. In plaats daarvan wordt Van der Moolen zelf onderwerp van een overnamepoging, vertelt

Rick Osher, de toenmalige directeur van het Amerikaanse dochterbedrijf VDM Specialists USA. 'Er was een enorme consolidatieslag en private-equityfondsen Carlyle Group heeft een due diligence uitgevoerd. We waren heel ver, maar toen kwam het SEC-onderzoek en waren die private-equityjongens weer heel snel weg.' Lastig, want VDM Specialists was belangrijk. Osher: 'Tachtig procent van onze omzet kwam toen bij ons vandaan; we waren meer een Amerikaans dan een Nederlands bedrijf.' Net als veel andere New Yorkse hoekmansbedrijven moet VDM Specialists

in 2004 voor het hekje van de Amerikaanse beursautoriteit SEC komen. Twee handelaren zouden aan 'interpositionering' op de New York Stock Exchange (NYSE) hebben meegedaan om extra commissie op te strijken. Ze worden veroordeeld en in 2008 in hoger beroep vrijgesproken. Van der Moolens naam is echter besmeurd en het bedrijf moet voor 57,7 miljoen dollar schikken met de SEC. 'Met als enig doel deze disciplinaire procedure af te ronden, zonder schuld te bekennen of te ontkennen', laten Böttcher en de zijnen in een persbericht weten. >>

Maart 1999, Peter van der Lugt (m.) biedt op opties VDM tijdens de introductie van Van der Moolen op de beurs

Hans Kroon, Arie van Os

117 jaar VDM >>

Beurshandelaar **Frits van der Moolen** besluit dat hij de zaken professioneel wil aanpakken en start zijn gelijknamige bedrijf. Alleen. En dat blijft heel lang zo. >>

Hans Kroon solliciteert bij Van der Moolen & Co (VDM), nadat hij op zeventienjarige leeftijd van de mulo is geschopt. >>

Kroon wordt samen met **Arie van Os** firmant. Het duo maakt het bedrijf, dat dan minder dan twintig werknemers telt, groot. Van Os zorgt voor de grote lijnen en het management. Kroon voor de gang van zaken op de vloer. >>

Amsterdam biedt, in navolging van de VS, onderdak aan de eerste optiebeurs van Europa. VDM schoolt onmiddellijk wat obligatiehandelaren om. >>

Van der Moolen & Co wordt genoteerd aan de beurs in Amsterdam en zal vanaf dat moment langzaam doorgroeien tot hoofdfonds in de AEX. >>

VDM koopt tien procent van de grootste Amerikaanse specialist LaBranche. >>

Jaren negentig: overnamewoede. In 1983 ronden 48 hoekmansbedrijven de beurs, maar daar zijn er in 2000 nog maar vier van over. VDM bereikt in Amsterdam het maximaal toegestane marktaandeel van 35 procent. >>

Kroon stapt op. Hij wordt opgevolgd door zijn protegé Peter van der Lugt. >>

1892

1960

1972

1978

1986

1993

1994

1997

NOODZAKELIJKE ACQUISITIE

'We wilden onze inkomsten beter verdelen tussen de VS en Europa en de enige manier om in deze business te groeien was door acquisitie', schetst een manager de situatie. 'Van de Nederlandse bedrijven was Curvalue op dat moment de meest logische overnamekandidaat, want zij hadden de derivaten en automatisering, wij de aandelenhandel.' In 2006 begint een nieuwe tijd als Van der Moolen derivatenhandelaar Curvalue Financial Services overneemt. Dat Hans Kroon daar commissaris is, speelt volgens de manager geen rol. 'Dat hoorden we later pas.' Grote baas is **Richard den Drijver**, die het bedrijf begin jaren negentig heeft opgericht. Hij maakt op papier een gouden deal met de verkoop: Van der Moolen betaalt vijftig miljoen euro voor Curvalue, waarvan hij 5,3 miljoen euro contant ontvangt. Zijn aandelenpakket van 79 procent is op dat moment dertig miljoen waard. Vier jaar later moet hij zijn stukken overigens voor twee miljoen euro verkopen, waarmee ook Den Drijver een van de grote verliezers in het Van der Moolen-drama zal blijken te zijn. Na de overname verandert er weinig, zegt een oud-medewerker. 'We bleven gewoon op onze

'Zijn speech was heel gehaast, hij slikte de woorden in. Van dat ADHD-gedrag zouden we de jaren daarna veel last krijgen'

eigen kantoren zitten, dus er was geen sprake van een culturele botsing. Daarbij: we waren met ons werk bezig. Van het gepruts in de boardroom merkten we alleen wat door de stroom e-mails waarmee Den Drijver strategie-wijzigingen aankondigde. En telkens als er een bestuurder verdween.' Want met de deal komt er een man binnen die 'heel graag ceo wilde worden', weet een andere handelaar. 'In de middag van 1 januari 2006 ging de champagne open. Het hele bedrijf kwam aan de Keizersgracht bij elkaar en Den Drijver hield een speech. We zouden meer automatiseren, de consumentenkant op gaan met Online Trader en concurreren met bedrijven als Binck en Alex. We zouden een wereldspeler worden zoals Goldman Sachs. Maar zijn speech was heel gehaast, hij slikte de woorden in. Van dat ADHD-gedrag zouden we de jaren daarna veel last krijgen.'

Wat de medewerkers dan nog niet weten, is dat het directieteam van Curvalue jaren eerder heeft bedongen dat Den Drijver zich niet met de dagelijkse gang van zaken bemoeit. Een bron: 'Daar was hij niet geschikt voor. Hij zat in Zwitserland, wij runden de tent

en dat ging prima. Waarom hij zich bij Van der Moolen ineens zo intensief met het bedrijf ging bemoeien, was ons een raadsel. De man is heel intelligent en sluw, kan scherp onderhandelen en onthoudt alles. Maar Den Drijver is een handelaar en ondernemer, geen manager en ongeschikt om een bedrijf met meer dan vijftig mensen te leiden.'

BEDENKELIJK NIVEAU

Amper een maand na het aantreden van Den Drijver ontdekt de raad van bestuur van Van der Moolen dat in de Londense vestiging van Curvalue geen tachtig man werken, zoals vóór de overname, maar vijftig. Achteraf bleek dat Den Drijver dertig handelaren in futures in een bedrijf had gezet dat niet van Van der Moolen

was. Op eigen houtje. Later wordt Van der Moolen de eigenaar van het bewuste bedrijf, maar er doet zich al snel een tweede tegenvaller voor. Een handelaar: 'De basis van de software waar Online Trader op draaide, was niet van Curvalue, zodat we enorm hoge licentiekosten moesten betalen als we zouden groeien.' Van der Moolen ziet zich na die ontdekking gedwongen om tien miljoen euro af te schrijven op de toch niet zo glanzende aankoop.

Onnodig te zeggen dat Den Drijver zich al snel onmogelijk maakt bij zijn medebestuurders. Hij schoffelt voorganger Böttcher door bij diens afscheid pas aan het eind van het feest in het Amsterdamse Hilton te arriveren. Op bezoek bij VDM Specialists in New York slaapt hij veertig dagen lang in het Mandarin Oriental Hotel en declareert kwistig: naast dinerrekeningen van soms duizenden dollars staan spa-behandelingen en de kapper van zijn vrouw Malike op de zestien pagina's tellende factuur, die reikt tot 110 duizend dollar. De escapades ontlocken bij president-commissaris **Dolf van den Brink** een ferm verwijt: 'Je bent een te klein kind met een te groot stuk speelgoed. In de grotemensenwereld doen we dat anders.' Het deert Den Drijver niet. Integendeel, blijkt

uit de klassieke woorden die hij in een informeel gesprek met een directeur bezigt: 'Het enige wat me echt interesseert ben ik zelf.' Een insider: 'Als we iets van zijn gedrag zeiden, werden we genegeerd. Het kon hem geen donder schelen wat wij ervan vonden. Ook stelde hij zomaar Hans Kroon aan als zijn adviseur. Voor 35 duizend euro per maand, plus bonus. Als je dat soort dingen doet en zegt, ben je volstrekt losgeslagen van de werkelijkheid. Dan heb je een gaatje in je hoofd. En het ergste moest toen nog komen.' Dat is als cfo **Leo Pruijs** weggaat. 'Leo was een prima cfo, maar kritisch, en dan weet je het wel met Den Drijver', zegt een oud-collega. De raad van commissarissen vraagt headhunter Egon Zehnder een nieuwe financiële man te vinden. Het wordt ex-Eneco-directeur **Michiel Wolfswinkel**. 'Die kwam alleen niet via Egon Zehnder', vertelt een voormalig lid van de directie. 'Den Drijver had een eenmanszaak ingehuurd zonder dat de commissarissen het wisten: Blauwdraad. En weet je wat het vreemde is? Zehnder had het voor een ton gedaan, Blauwdraad stuurde een factuur van 250 duizend euro. Het waarom heeft Den Drijver altijd verzwegen.' President-commissaris Van den Brink explodeert als hij

het hoort. Na een korte briefwisseling met ceo Den Drijver schrijft hij op 15 augustus 2007 een ziedende ontslagbrief, die in bezit is van ceo aan als 'een epistel van uiterst bedenkelijk niveau'. Na een lange tirade, waarin hij de aanstelling van Kroon als adviseur vindt getuigen 'van weinig gezond verstand' en waarin hij de strategie van Den Drijver betitelt als 'fragmentarisch, onvoldragen en weinig evenwichtig', neemt hij afscheid met de mededeling dat het persbericht moet vermelden dat hij om privéredenen vertrekt. Ook operationeel directeur **Casper Rondeltap** ruimt na veertien jaar het veld. 'De corebusiness kreeg niet voldoende aandacht. Den Drijver wilde constant nieuwe projecten opstarten die weinig met het oude Van der Moolen en Curvalue te maken hadden. Maar het ging mij vooral om hoe hij met personeel en zakelijke relaties omging en om zijn uitgavepatroon. Vertrekken na al die jaren deed pijn, maar ik kon me onmogelijk nog met Van der Moolen identificeren.' Over die sociale capaciteiten doen meer verhalen de ronde. Een voormalig Van der Moolen-handelaar: 'De sfeer onder de handelaren was goed en wij hebben tot op het laatste moment geld >>

Peter van der Lugt

Fred Böttcher

Na het plotselinge vertrek van Van der Lugt komt Kroon voor een halfjaar terug om de nieuwe ceo Fred Böttcher in te werken. >>

Er komt een einde aan het hoekmansysteem. Vraag en aanbod worden voortaan geautomatiseerd aan elkaar gekoppeld. >>

Het aandeel VDM bereikt een koers van ruim 41 euro, wat het bedrijf 1,2 miljard euro waard maakt. Er werken wereldwijd 450 mensen. >>

VDM krijgt een notering aan de beurs in New York 'om met aandelen overnames te kunnen financieren'. >>

De gedroomde overname van Binck materialiseert niet, een jaar later slaagt AOT wel. >>

VDM Specialists USA staat voor het hekje van de Amerikaanse beursautoriteit SEC en moet voor 57,7 miljoen dollar schikken. >>

VDM vertrekt uit de AEX-index richting midcap. >>

Noodgreep: eind 2005 neemt VDM derivatenhandelaar Curvalue Financial Services over. Richard den Drijver, die 79 procent van de aandelen Curvalue heeft, maakt op papier een gouden deal. VDM betaalt vijftig miljoen euro voor zijn bedrijf. >>

Leo Pruijs

De overname van Curvalue wordt een mislukking. VDM schrijft tien miljoen euro af op de nieuwe aankoop. Het verlies over 2006 loopt op tot 78 miljoen euro. Cfo Leo Pruijs vertrekt na ruzie met Den Drijver. >>

Richard den Drijver

verdiend. Dat de leiding een onemanshow werd, veranderde daar weinig aan. Maar Den Drijver is niet zo handig in het omgaan met mensen. Dat werd naar het einde toe steeds erger, toen hij mensen moest lozen. Het was niet best als je op zijn *shitlist* stond, want hij gebruikte smerige trucs en sommigen werden ten onrechte beschuldigd van malversaties. In het laatste jaar had hij eigenlijk niemand meer die nog achter hem stond. Logisch dat hij de boel alleen runde: hij moest wel.' Eind 2008 vertrekt ook de nieuwe cfo Michiel Wolfswinkel zeer plotseling en om dezelfde 'persoonlijke' redenen als zijn voorgangers. Een andere oud-handelaar: 'Den Drijver hield grote schoonmaak en sprak alleen nog met ja-knikkers.'

OPNIEUW TE LAAT

In 2006 wordt ook de beurs van New York grotendeels geautomatiseerd. Blijkbaar heeft Van der Moolen zich hierdoor laten verrassen, want is Amerika tot dan goed voor tachtig procent van de omzet van het hele bedrijf, daarna lopen de verliezen zodanig op dat men eind 2007 besluit te stoppen als specialist in New York. De portefeuille gaat voor een dollar door naar zakenbank Lehman Brothers, waardoor Van der Moolen over het laatste kwartaal 48 miljoen euro moet afwaarderen (zie kader p.99). De notering in New York wordt beëindigd. 'Weet je wat cynisch is? Een jaar later licht Barclays de Van der Moolen-portefeuille uit de Lehman-boedel voor 25 miljoen dollar', vertelt een bron. 'Sterker: ze kochten ook de grootste hoekman LaBranche en verdienen nog steeds geld met deze business. Waarom gaf Den Drijver de portefeuille zomaar weg? Een enorme inschattingsfout.'

'Hij gebruikte smerige trucs en sommigen werden ten onrechte beschuldigd van malversaties'

Het weerhoudt hem er niet van aan Park Avenue een appartement te huren voor 35 duizend dollar per maand. Inrichtingskosten: 140 duizend dollar. Hij maakt er nog geen dag gebruik van. 'Dit verhaal gonsde al over de vloer', zegt een handelaar. 'Maar nu we de documenten hebben, weten we dat het waar is. Destijds klonken die verhalen over New York zo absurd dat we ze eigenlijk niet wilden geloven.'

En de duikvlucht gaat maar door. In augustus 2008 trekt Den Drijver de stekker uit zijn eigen Onlinetrader.com, het voormalige paradepaardje van Curvalue. Het verbaast de concurrentie maar matig. 'Den Drijver liet zien dat hij absoluut niet begreep hoe de consumentenmarkt in elkaar zit', vertelt **Kalo Bagijn** van Binckbank. 'Hij was een van de vele goudzoekers die naar ons model keken en dat even dachten te kopiëren. Maar om zoiets goed te doen, moet je heel veel weten van retail. Je moet je klantenservice en de software goed op orde hebben. Online Trader gebruikte ingewikkelde, semiprofessionele software. Bovendien was Van der Moolen geen bank, zodat klanten

van het systeem een rekening bij een Franse bank moesten openen. Wat de kosten betreft hadden Alex en wij de grote slag al geslagen, waardoor zij absoluut geen voordeel hadden.' Online Trader slachtofferen levert een nieuwe afschrijving van dertien miljoen euro op.

Peter Verhaar, oprichter van Alex Effectenbank, toont begin 2009 interesse om de resten van het systeem over te nemen. 'Ik stuurde Den Drijver een e-mail en kreeg een mailtje terug van een secretaresse met een zeer korte boodschap: de heer Den Drijver is niet geïnteresseerd.'

In 2008 denkt Den Drijver een meesterzet te doen. Na het debacle met Online Trader zegt Van der Moolen 49,9 procent van vermogensbeheerder Global Securities Finance Solutions (GSFS) te willen kopen. De overnamesom bedraagt 43 miljoen euro, waarvan veertien miljoen in cash en 29 miljoen in aandelen Van der Moolen. Maar er is iets schimmigs aan de hand met GSFS, het speeltje van **Frank Vogel**, een voormalige Fortis-handelaar die voor

zichzelf is begonnen. Het doet wat Vogel ook voor de bank deed: dividend strippen via een constructie die *double dipping* heet: handig gebruikmaken van de mazen in het net tussen de verschillende belastingverdragen in Europa, opdat men tweemaal dividendbelasting op aandelentransacties kan terugvorderen. 'Sommige dingen in de financiële wereld klinken gek en lijken raar, maar als het loopt als een eend en kwaakt als een eend, ja sorry, dan is het een eend', zei Vogel in Quote. Die mentaliteit maakt hem grootverdiener binnen Fortis: Vogel harkt er tussen 2001 en 2004 voor zestien miljoen euro aan bonussen mee binnen. Maar zijn obscure constructie vormt bij ontdekking een te groot afbreukrisico voor Fortis, waarna hij er hardhandig uit wordt gegooid. Dat is voor de inmiddels wanhopige Den Drijver geen belemmering. Door voor eigen rekening met GSFS samen te werken in deze carrousel, boekt Van der Moolen in het tweede kwartaal van 2008 na jaren van verlies ineens een nettowinst van 9,6 miljoen euro. 'Ik heb er indertijd naar gekeken,' zegt een oud-directeur, 'maar de *liabilities* leken me te groot, en die Vogel

had een ego groter dan Amsterdam. Het was hilarisch om hem samen met Den Drijver bezig te zien, dat was ook al zo'n bescheiden sujet. Maar dat project zag er absoluut niet solide uit.'

Vogel zou na de overname van zijn bedrijf in de raad van bestuur van Van der Moolen komen, net als Den Drijver in 2006, maar de deal wordt vijf maanden na aankondiging afgeblazen, vanwege 'veranderende markt-omstandigheden'. In het jaarverslag 2008 rept het bestuur over een 'agressievere houding' van enkele Europese belastingdiensten ten opzichte van dividend strippen. Het mag niet meer. Dat zorgt ervoor dat Van der Moolen een voorziening van 43 miljoen euro moet opnemen in de vorm van een claim op deze belastingdiensten. De situatie wordt kritiek. Bedraagt het eigen vermogen eind 2004 nog 260 miljoen euro, na alle afschrijvingen en verliezen is daar vier jaar later 67 miljoen van over. De jaarcijfers tonen het kille verhaal achter de mislukte samenwerking met GSFS: het kwartaalwinstje is verworden tot een jaarverlies van ruim vijftien miljoen euro. Onderzoek van belastingdiensten naar de

ontwikkelingsstructuur drukt het bedrijf in de rode cijfers.

MAN VAN ZES MILJOEN

Dat jaar wordt bekend dat Van der Moolen zes miljoen euro leent aan Avalon Media Group, een bedrijf waaraan **Gaby Kroon** verbonden is, zoon van Hans Kroon. Avalon zou software ontwikkelen om de toegang tot Online Trader te vergemakkelijken, maar ook aan die samenwerking komt na drie maanden alweer een eind. De zes miljoen heeft Avalon gebruikt om een persoonlijke lening van Van der Moolen-adviseur Hans Kroon af te lossen. 'Die Avalon-deal was een project van de boardroom', verklaart een handelaar die indirect betrokken was bij Online Trader. 'Ik hoorde dat ze ermee bezig waren, maar we hadden iets dergelijks helemaal niet nodig. Daarbij: als je even googelde, waren er wel tien bedrijven die dit soort software en diensten op de plank hadden liggen en veel goedkoper waren. Waarom hadden we juist dit bedrijf nodig en waarom die lening? De aflossing van Kroon maakt het verhaal er niet betrouwbaarder op, maar hoe het echt >>

Casper Rondeltap

2006

Hans Kroon

2007

Ook de beurs in New York wordt geautomatiseerd, een ramp. Tot dan was Amerika goed voor tachtig procent van de omzet van het hele bedrijf. >>

Ook operationeel directeur Casper Rondeltap ruimt het veld, na ruzies met de autoritaire Den Drijver. President-commissaris Dolf van den Brink vertrekt ziedend in zijn kielzog. >>

In april keert Kroon terug als 'adviseur' bij VDM om puin te ruimen. Hij krijgt daarvoor 35 mille per maand, maar de curator moet twee jaar later na het faillissement constateren dat 'zijn adviezen mij niet bekend zijn, ik geloof niet dat ze op schrift staan'. >>

In november stopt VDM als specialist in New York. De portefeuille gaat voor een dollar door naar zakenbank Lehman Brothers. VDM moet over het laatste kwartaal 48 miljoen euro afwaarderen (verlies over heel 2007: zo'n vijftien miljoen). De notering in New York wordt beëindigd. >>

Michiel Wolfswinkel

2008

Ook de nieuwe cfo Michiel Wolfswinkel vertrekt zeer plotseling en om dezelfde 'persoonlijke redenen' als zijn voorgangers. >>

Den Drijver trekt de stekker uit Onlinetrader.com, het voormalige paradepaardje van Curvalue. Afschrijving: dertien miljoen euro. >>

2008

Wolfswinkel, Rondeltap en Den Drijver, enkele minuten voor de presentatie van Van der Moolens jaarcijfers 2006

In november zegt VDM 49,9 procent in vermogensbeheerder Global Securities Finance Solutions (GSFS) te willen nemen. De schimmige deal wordt vijf maanden later afgeblazen wegens een 'agressievere houding' van enkele Europese belastingdiensten ten opzichte van het dividend strippen van GSFS. >>

VDM leent zes miljoen euro aan Avalon Media Group, een bedrijf van de zoon van Hans Kroon. De lening wordt doorgepluist naar Kroon, die een lening aan Avalon had uitstaan. Kroon wil in het VDM-bestuur terugkomen, maar wordt afgewezen door de AFM, omdat hij een faillissement in het verleden heeft verzwegen. >>

2008

2008

ging, wisten wij niet. Naarmate het slechter ging met het bedrijf, sloot Den Drijver zich steeds meer op in zijn kamer. Je zag hem alleen nog als je bij hem werd ontboden. De secretaresse, die wij "de bitch" noemden, gedroeg zich als de ceo.' Het gestuntel gaat tot in het absurde door. 'Het waren marketingreizen', stelt commissaris en Van Lansschot-Bankier **Peter Zwart** tegen *Het Financieele Dagblad*. 'Die waren een jaar eerder goedgekeurd door de toenmalige raad van commissarissen. Wel had de directie ervoor kunnen kiezen de trips af te blazen.' Wat is het geval? In mei van het faillissementsjaar onderneemt Den Drijver per privéjet een reis naar Madrid met een aantal getrouwen, relaties en Hans Kroon om de voetbalklassieker Real Madrid-Barcelona bij te wonen. 'Hij ging daar 's nachts op het vip-deck van een discotheek zo opzichtig tekeer met

'Destijds klonken die verhalen over New York zo absurd dat we ze eigenlijk niet wilden geloven'

champagne en enorme fooien dat een paar serieuze zakenrelaties het feest om die reden verlieten', beweert een ingewijde. Later die maand reist Den Drijver met een groep adviseurs en Kroon eveneens per privéjet naar Monaco voor de Formule 1-Grand Prix. 'Hij huurde een enorm appartement met uitzicht op het circuit; alleen het balkon was al 150 vierkante meter. Er waren geen serieuze

zakelijke relaties bij, wel heel veel vrienden van Den Drijver en Kroon. En hij heeft het appartement voor het hele jaar gehuurd.' De uitjes kosten tonnen. Niet fijn met een faillissement in aantocht, deze stuip-trekkingen van de blunderende bestuursvoorzitter. Kroon keert terug als bestuurslid van het bedrijf dat hij in zijn eigen woorden 'armen en benen heeft gegeven en heeft leren

lopen', maar waar hij nooit echt weg is geweest. De handelaren worden weinig enthousiast van dat nieuws, vertelt een van hen. 'Hans Kroon was al jaren een zinloze man in het bedrijf. Dat hij vier ton per jaar voor zijn adviseurschap toucheerde en daar zelfs nog een bonus overheen kreeg, was een schande. Hij kwam vaak langs op de vloer, maar dan kon hij alleen over vroeger praten. Hoe hij de dingen toen deed. Kroon kan een ticket aanpakken en orders doorgeven, maar de business is veranderd en hij kan al sinds 2001 niet meer mee. Dat heeft hij zich nooit echt gerealiseerd.'

Correctie: op 15 juli 2009 realiseert hij zich dat wel. Eenmaal aangekomen op Schiphol vanuit zijn woonplaats Monaco maakt hij rechtsomkeert om de in dit verband al zo vaak voregewende 'persoonlijke redenen'. Een dag later ontvlucht ook Richard den Drijver Van der

Moolen na een dramatisch verlies van elf miljoen euro over het eerste halfjaar. De overgebleven commissarissen **Peter Zwart** en **Arjen Paardekooper** proberen te hozen en seinen de AFM in die een onderzoek naar de perikelen instelt. Tevergeefs, 21 handelaren uit Engeland en Nederland stappen de weken daarna *en bloc* op, nemen hun klanten mee en dienen het bedrijf op die manier de doodsteek toe. Van der Moolen vraagt op 10 augustus 2009 surseance aan bij de Amsterdamse rechtbank. Een maand later wordt het faillissement uitgesproken.

EPILOOG

Als Van Doorne-curator **Paul Schaink** de kasten opent, vallen daar geen lijken uit maar een compleet massagraf. Hij stelt het in een verklaring 'onbegrijpelijk' te vinden dat Van der Moolen voor dertig miljoen euro eigen

aandelen kocht, terwijl het bedrijf al in zwaar weer verkeerde. De positie van Hans Kroon, vriend en adviseur van oud-topman Richard den Drijver en indirect ontvanger van de zes miljoen die Van der Moolen aan Avalon leende, noemt Schaink 'schimmig'. Verder vindt hij het 'onduidelijk waarom de handelssoftware voor 4,2 miljoen euro in de boeken stond, terwijl de broncode in handen is van een bedrijf in de Oekraïne.' Vanwege die bevindingen start de Ondernemingskamer een enquête. 'De onderzoekers hebben een inventarisatie gemaakt, maar ze hebben 350 duizend euro nodig om te beginnen. De curator heeft ze een ton toegewezen en dus staat het onderzoek stil', zegt **David Tomic**, de econoom die bij de Vereniging voor Effectenbezitters de belangen van de resterende aandeelhouders vertegenwoordigt. 'Het is de vraag wie het gaat betalen als het doorgaat; misschien moeten wij en grootaandeelhouder Fortis doorkomen. Maar dat het onderzoek er komt lijkt me waarschijnlijk, want ik denk dat er voldoende zal bovenkomen om wanbeleid te constateren en de bestuurders aansprakelijk te stellen.' Op 23 december 2010 zal na 24 jaar het beursboek gesloten worden en het aandeel Van der Moolen van Euronext verdwijnen. En Den Drijver? Die zit naar verluidt met zijn vrouw in haar vaderland Marokko. Slechts eenmaal laat hij van zich horen: via zijn advocaat bij een tussentijdse zitting van de Ondernemingskamer in maart van dit jaar. 'Het is de schuld van Peter Zwart en Arjen Paardekooper', stelt die. 'Zij waren volgens hem niet kundig genoeg om na zijn vertrek de operationele gang van zaken te leiden. Nee, als Den Drijver aan het roer had gestaan, had Van der Moolen wellicht kunnen overleven.' **Q**

Januari 2010, Jeroen Bolweg van Troostwijk Valuations bekijkt de computers uit de boedel van het failliete VDM die geveild gaat worden

Kroon zegt in april alsnog te willen terugkeren als bestuurslid bij het bedrijf, maar vertrekt voordat hij goed en wel is begonnen op 15 juli weer om 'persoonlijke redenen'. >>

In juli vertrekt ook Den Drijver bij VDM na een dramatisch verlies van elf miljoen euro over het eerste halfjaar. De AFM start een onderzoek. >>

In de weken daarna stappen 21 handelaren uit Engeland en Nederland op. >>

Op 10 augustus vraagt VDM uitstel van betaling aan bij de Amsterdamse rechtbank. Een maand later wordt het faillissement uitgesproken. De onderzoeken van AFM en Ondernemingskamer lopen nog steeds. >>

Na 24 jaar wordt op 23 december 2010 het beursboek gesloten en verdwijnt VDM van Euronext. >>

VDM's ict-manager Maarten Zondervan vlak voor de boedelveiling

CURSUS: HOE U 63 MILJOEN BINNEN EEN JAAR VERBRANDT

Met het beëindigen van de hoekmansactiviteiten in New York, eind 2007, krijgt Van der Moolen ineens de beschikking over de 75 miljoen euro die het van de NYSE moet aanhouden om op de beurs te opereren. Dat geld verdwijnt binnen een jaar vrijwel in z'n geheel. Een hele prestatie voor een bedrijf met

120 man. Hoe doet u dat? **STAP 1** Koop eind 2007 voor 12 miljoen euro aan preferente aandelen. **STAP 2** Stort u in een avontuur met het grootste feederfonds van Madoff. Een handelaar: 'Op een dag had Den Drijver een dame uitgenodigd. Sonja Kohn heette ze, van de Bank Medici

uit Wenen. Ze stapte hier binnen en verleidde Den Drijver te investeren in de start van een beurs op Gibraltar. Zinloos natuurlijk, en het project werd dan ook na een paar maanden afgeblazen.' Kosten: 2 miljoen euro. **STAP 3** Koop voor 30 miljoen euro gewone aandelen VDM,

terwijl de beurs instort. **STAP 4** Leen 6 miljoen euro aan Avalon, het bedrijf van de zoon van uw adviseur Hans Kroon. **STAP 5** Verhuis naar The Outlook, een ruimteschipachtig kantoor op Schiphol. Kosten: 3 miljoen euro. Gefeliciteerd: 63 miljoen euro door het putje!